

Huvudman

Huddinge kommun
servicecenter@huddinge.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Trångsundsskolan i Huddinge kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2023 inlett en tillsyn av Trångsundsskolan i Huddinge kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Trångsundsskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar, särskilt stöd, studiehandledning på modersmålet, trygghet, arbete för att motverka kränkande behandling, ordningsregler, mobiltelefonregler, tillgång till elevhälsa samt information vid frånvaro.

Tillsynen har omfattat årskurs 4-9 och genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 28 mars 2023 och 29 mars 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram, anmälningar om kränkande behandling och planen mot kränkande behandling. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Av intervjuer med elever, lärare och representanter från elevhälsan framgår inte annat än att elever får extra anpassningar om det kommer fram att eleven kan befaras att inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppnås. Elever uppger bland annat att de kan få hjälp i en liten grupp i skolans studio samt att de kan få använda stressboll, sittkudde eller time timers. Lärare uppger att elever kan få exempelvis individuella genomgångar, anpassade uppgifter och inläsningstjänst. Av intervju med lärare framgår vidare att de har utvärdering av extra anpassningar varannan eller var tredje vecka. Av intervju med elevhälsan framgår att elevhälsan stödjer lärarna i arbetet med att se över vilka extra anpassningar elever behöver. Rektorn berättar att arbetet med extra anpassningar fungerar bra och lärarna är väldigt bra på att ge extra anpassningar och dokumentera dem.

Anmälan till rektor

Av lärarintervjun framgår att lärarna anmäler till elevhälsan när det finns en risk att eleven inte uppfyller de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppnås trots extra anpassningar. Lärarna uppger att de tror att alla elever som riskerar att inte nå målen är anmälda till elevhälsan. Lärarna på högstadiet uppger att alla elever som behöver extra anpassningar och särskilt stöd får det. I intervju uppger representanter för elevhälsan att elevhälsan har bra koll på vilka elever som har behov av extra anpassningar och särskilt stöd.

Skolinspektionen har innan besöket granskat elevernas kunskapsresultat och noterat vilka elever som inte uppnått de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppnås i två eller fler ämnen. I intervju uppger lärare från mellanstadiet och högstadiet att de har anmält alla elever som de befarar inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppnås.

Samråd ska ske med elevhälsan

Av intervjuer med lärare och elevhälsan framkommer inte annat än att samråd sker med elevhälsan vid utredning av elevers behov av särskilt stöd.

Rektorn ansvarar för att starta utredning

Av intervju med lärare och elevhälsa framkommer inte annat än att utredning startas skyndsamt efter anmälan till rektor. Lärare berättar att elevens behov tas upp för diskussion på ett elevhälsomöte med rektorn och elevhälsan efter att anmälan har skett. Elevhälsomöte sker en dag i veckan.

Av intervjuer med elevhälsan framkommer att alla de elever som Skolinspektionen har noterat inte uppfyller de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppnås i två eller fler ämnen är anmälda till elevhälsan. Flera av eleverna går i förberedelseklass. Flera av eleverna har pågående utredningar. Två av eleverna är anmälda, men utredning har inte startats ännu.

Åtgärdsprogrammets utformning

Skolinspektionen har vid besöket granskat samtliga upprättade åtgärdsprogram. Samtliga åtgärdsprogram innehåller uppgift om huruvida eleven och dess vårdnadshavare getts möjlighet att delta vid utformningen av åtgärdsprogrammet, datum samt ansvarig för uppföljning av åtgärdsprogrammet, information om hur vårdnadshavaren kan överklaga åtgärdsprogrammet, elevens individuella behov av särskilt stöd samt hur behovet ska tillgodoses samt vem som fattat beslut om åtgärdsprogrammet.

Vid intervju med lärare och elevhälsa framkommer att eleven och elevens vårdnadshavare ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas samt att de får ta del av beslutet skriftligt. Representanter från elevhälsan uppger att elever alltid ges det stöd som anges i åtgärdsprogrammet och att uppföljning och utvärdering sker enligt åtgärdsprogrammet.

Studiehandledning på modersmålet

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framkommer inte annat än att alla elever som har behov av studiehandledning på modersmålet får det en timme i veckan. Rektorn uppger att om en elev är i behov av studiehandledning på modersmål som särskilt stöd, så köper skolan in det.

Rättslig reglering

Extra anpassningar

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 3 kap. 7 §, ska eleven skyndsamt

ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 5 § skollagen [2010:800])

Anmälan till rektor, samråd med elevhälsan samt rektorn ska starta utredning

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § skollagen.)

Åtgärdsprogrammets utformning

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 3 kap. 11 §, i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 3 kap. 11 a §, eller i form av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 §. Om en utredning enligt 3 kap. 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen.)

Studiehandledning på modersmålet

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. En elev som ska erbjudas modersmålsundervisning och som före sin ankomst till Sverige har undervisats på ett annat språk än modersmålet får ges studiehandledning på det språket i stället för på modersmålet, om det finns särskilda skäl. Studiehandledning får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men

inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan. (5 kap. 4 § skolförordningen [2011:185])

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolans arbete med att skapa trygghet och motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Plan mot kränkande behandling

Skolinspektionen har innan besöket granskat skolans plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen innehåller en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året samt en redogörelse och utvärdering av hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Av intervju med lärare och rektor framkommer att planen följs upp och utvärderas varje år. Skolan låter eleverna svara på en trygghetsenkät för att få dem delaktiga och låta dem komma med förslag på hur arbetet med trygghet kan bli bättre. Resultatet av enkäten förs in i planen mot kränkande behandling.

Alla som arbetar i skolan ska agera då en elev utsätts för kränkande behandling

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framkommer inte annat än att personalen agerar då en elev utsätts för kränkande behandling. Lärare berättar att personalen tar tag i saker direkt när det händer. Personalen uppger att de pratar med de inblandande och vårdnadshavarna samt att det blir utredning och åtgärder om det är fråga om kränkning eller mobbning.

Personal ska anmäla kränkande behandling till rektorn

Av utredningen framkommer inte annat är att personalen gör en anmälan om kränkande behandling när de får kännedom om att en elev har blivit utsatt. Det framkommer att huvudmannen har ett datasystem för att anmäla kränkningar och att det görs en incidentrapport om en elev säger att den blivit kränkt. Elevhälsan uppger vid intervju att man har samtalat i arbetslaget om vad en kränkning är och vad som ska anmälas. Av skriftlig information som inkommit till Skolinspektionen framkommer att drygt 100 incidentrapporter har gjorts under läsåret (från skolstart till den 28 februari 2023).

Kränkande behandling ska utredas

Av intervjuer med lärare och rektor framkommer att när personalen skrivit anmälan i datasystemet hamnar den hos någon av de biträdande rektorerna som startar utredning. Rektorn tar initiativ till samtal med och mellan eleverna, samt med vårdnadshavare. Efter samtal görs en avstämning och uppföljning av hur det har gått. Rektorn berättar att personalen försöker att vara snabba och agera så fort som möjligt.

Skolinspektionen har granskat de fem senast upprättade anmälningarna. De fem granskade anmälningarna har skett mellan 9 – 20 mars. Enligt samtliga anmälningar har samtal med den utsatte och den som utsätter skett samma dag. Vårdnadshavare har kontaktats. Anmälningarna gäller allt från otrevliga kommentarer till slagsmål. Två anmälningar gäller elever i årskurs 3 och 4. En anmälan gäller elever i årskurs 4, en anmälan gäller elever i årskurs 5 och en anmälan gäller elever i årskurs 7. I tre av anmälningarna har beslut om vidare utredning tagits. I två av anmälningarna är ärendet utrett och avslutat. Åtgärder har vidtagits efter samtliga anmälningar.

Rättslig reglering

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. (1 kap. 5 § skollagen.)

Förebyggande trygghetsarbete

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen.)

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En sådan åtgärd får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § skollagen.)

Kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 6 kap. 7 och 8 §§. (6 kap. 6 § skollagen.)

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. (6 kap. 7 § skollagen.)

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 8 § skollagen.)

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen.)

En sådan plan som avses i 6 kap. 8 § skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ordningsregler och mobiltelefoner

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans ordningsregler i skriftlig form.

Av intervjuer med elever, lärare och rektor framkommer att det finns ordningsregler på skolan samt att det finns forum där eleverna har fått diskutera

ordningsreglerna. Rektorn uppger att ordningsreglerna och mobilreglerna kan hittas i skolans rutinsamling "Från A till Ö".

Mobiltelefoner används endast enligt lärarens instruktioner samt skriftliga rutiner

Av intervju med rektor framkommer att skolan har mobilförbud och att det finns skriftliga rutiner för omhändertagandet av mobiltelefoner. Det finns även ett skriftligt beslut av rektorn om rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner. Elever berättar att de inte får ha mobiltelefoner på hela skoldagen. Mobiltelefonerna samlas in på morgonen och lämnas tillbaka när skoldagen är slut.

Skolinspektionen har tagit del av skolans skriftliga rutiner gällande omhändertagandet av mobiltelefoner under skoldagen; Handlingsplan för en mobilfri skola. I rutinen framgår att mobiltelefonerna samlas in vid dagens första lektionstillfälle av läraren som noterar vilka elever som lämnat in telefonerna. Mobiltelefonerna ska lämnas åter efter dagens sista lektion. Om en elev vägrar lämna in sin telefon gäller samma rutin som när en elev vägrar följa andra anvisningar. Det framgår att undantag från att lämna in telefonen kan göras om behovet finns.

Rättslig reglering

Vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap. Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall. (5 kap 4 a § skollagen.)

Rektorn, en lärare eller en handledare som avses i 21 kap. 13 § får omhänderta mobiltelefoner eller annan elektronisk kommunikationsutrustning för att förebygga störningar i undervisningen. Rektorn eller en lärare får omhänderta sådan utrustning även för att förebygga kränkande fotografering enligt 4 kap. 6 a § brottsbalken eller annan kränkande fotografering eller filmning av någon som inför eller efter en idrottslektion befinner sig i ett omklädningsrum, en dusch eller ett annat liknande utrymme. Rektorn eller en lärare får även i andra liknande situationer eller om det finns särskilda skäl omhänderta mobiltelefoner eller annan elektronisk kommunikationsutrustning för att förebygga kränkande fotografering eller filmning. Den som får omhänderta mobiltelefoner eller annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt första, andra eller tredje stycket får även uppdra åt någon annan att göra detta. (5 kap 4 b § skollagen.)

Utöver vad som anges i 4 b § får en rektor i förskoleklassen och grundskolan, besluta att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning ska

samlas in vid varje skoldags början. I sådana fall ska föremålet återlämnas senast vid varje skoldags slut. Rektorns beslut får avse högst ett år i taget. Rektorn eller en lärare får göra undantag från ett beslut som avses i första stycket för sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning som avses i 4 a §, eller för en enskild elev om det finns särskilda skäl. (5 kap 4 d § skollagen.)

Det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 4 b-4 d §§. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap 4 e § skollagen.)

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler. (5 kap 5 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgången till elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av utredningen framkommer att det finns tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator samt specialpedagog. Vid intervju med elevhälsan framkommer att det i skolans basprogram erbjuds fem hälsobesök för eleverna under årskurs 1 till och med årskurs 8. Utöver det får vissa elever ytterligare besök. Elever berättar vid intervju att de haft hälsobesök i årskurs 4 och årskurs 6.

Rättslig reglering

För eleverna i grundskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. (2 kap. 25 § skollagen.)

Varje elev i grundskolan ska erbjudas minst tre hälsobesök som innefattar allmänna hälsokontroller. Varje elev i sameskolan ska erbjudas minst två hälsobesök som innefattar allmänna hälsokontroller. Hälsobesöken ska vara jämnt fördelade under

skoltiden. Eleven ska dessutom mellan hälsobesöken erbjudas undersökning av syn och hörsel och andra begränsade hälsokontroller. (2 kap. 27 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Information till vårdnadshavare vid ogiltig frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med elever och rektor framkommer att vårdnadshavare får ett sms från Skola24 om eleven kommer för sent eller inte kommer till lektionen. Det sker samma dag som frånvaron inträffat.

Rättslig reglering

En elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. (7 kap. 17 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Erik Almqvist.

Utredaren Cecilia Winberg har varit föredragande ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Peter Sjöberg medverkat.